

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ І ЗАВДАННЯ
ДЛЯ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

з дисципліни:

**«НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ
В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ »**

для магістрів V курсу усіх форм навчання
спеціальності 071 “Облік і оподаткування”

Затверджено на засіданні кафедри
бухгалтерського обліку та аудиту
Протокол № 1 від 28.08.2019 року

ТЕРНОПІЛЬ-2019

Методичні вказівки і завдання для виконання самостійної роботи з дисципліни “Наукові дослідження в бухгалтерському обліку” для магістрів V курсу усіх форм навчання спеціальності 071 “Облік і оподаткування” // Укладач: к.е.н., проф. Білоус О.С. — Тернопіль: ТНТУ, 2019. – 29 с.

Укладачі: Білоус Ольга Степанівна

кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри
бухгалтерського обліку та аудиту ТНТУ

Рецензент: Кравчук Наталія Василівна

к.е.н., доц., кафедри бухгалтерського обліку та аудиту ТНТУ

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

з дисципліни

«Наукові дослідження в бухгалтерському обліку»

№	Види робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять	28	28
2	опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	18	24
3	виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань	-	12
4	виконання курсових робіт	-	-
5	підготовка та складання екзамену, рефератів, тестування	28	32
Усього годин		78	100

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ НАУКИ ТА ЇЇ НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

План заняття:

1. Поняття науки та її функцій.
2. Наукова діяльність та глобалізація науки.
3. Структура і класифікація науки.
4. Законодавчо-нормативне регулювання науки в Україні.

Дайте відповіді на питання:

1. Дайте визначення змісту науки залежно від ролей, які вона виконує в суспільстві.
2. Які функції науки? Яка з них, на Вашу думку, є головною?
3. Що є об'єктом науки? На які блоки вона поділяється залежно від об'єкта, що досліджується?
4. Дайте визначення науковій діяльності і перелічіть її форми.
5. В чому полягає наукознавство? Дайте характеристику його розділам.
6. Які напрямки наукової інтеграції України у світове співтовариство в умовах глобалізації науки?
7. Перелічіть форми міжнародного наукового співробітництва.
8. В чому полягає зміст наступних понять: науковий закон, науковий факт, категорія, принцип, постулат, правило, теорія?
9. Наведіть діючу в Україні класифікацію наук, затверджену ДАК.
10. Дайте характеристику організації наукової діяльності в Україні.
11. Які законодавчо-нормативні акти регулюють наукову діяльність в Україні?

Реферативні виступи:

1. Організація науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі.
2. Становлення та розвиток бухгалтерського обліку як науки в Україні.
3. Наука як система уявлень про світ.

Рекомендована література:

[3] 10-14, [5]

Скласти термінологічний словник:

1. Наука – це ...
2. Функція науки – це ...
3. Об'єкт науки – це ...
4. Наукова діяльність – це ...
5. Наукознавство – це ...
6. Наукові закони – це ...
7. Науковий факт – це ...
8. Категорії – це ...
9. Принцип – це ...
10. Постулат – це ...
11. Правило – це ...

12. Теорія – це ...
13. Міністерство освіти і науки України – це ...
14. Національна академія наук України – це ...
15. Державні галузеві академії наук – це ...
16. Громадські спеціалізовані академії – це ...
17. Відомчі галузеві академії – це ...
18. Наукові товариства – це ...
19. Вищі навчальні заклади – це ...

Тестові питання

1. Наука – це:

- А) системою знань;
- Б) форма суспільної свідомості;
- В) сфера людської діяльності;
- Г) все перелічене вище.

2. До функцій науки не належить:

- А) пізнавальна функція;
- Б) культурно-виховна функція;
- В) практична функція;
- Г) немає правильної відповіді.

3. За об'єктною ознакою наука поділяється на наступні блоки:

- А) природничі науки, суспільні науки, науки про мислення;
- Б) фундаментальна наука, прикладна наука, наукознавство;
- В) технічні науки, історико-економічні науки, філософські науки;
- Г) немає правильної відповіді.

4. Формами наукової діяльності є:

- А) природничі науки, суспільні науки, науки про мислення;
- Б) пізнавальна, культурно-виховна, практична;
- В) фундаментальна наука, прикладна наука, наукознавство;
- Г) немає правильної відповіді.

5. Наукознавство – це:

- А) вивчення історії розвитку науки;
- Б) комплекс наукових дисциплін, що узагальнюють і досліджують закономірності функціонування науки;
- В) дослідження системи методів у науці, складання моделей наукової діяльності і окремих її видів;
- Г) розробка міжнародних і національних систем понять і термінології, стильових особливостей викладення результатів наукових досліджень.

6. Напрямами наукової інтеграції України у світове співтовариство є:

- А) використання досягнень світової науки, наукове співробітництво, інтеграції української науки в світову;
- Б) провадження спільних наукових досліджень, проведення міжнародних конференцій, взаємний обмін науковими кадрами;
- В) взаємний обмін науковою та науково-технічною інформацією, взаємний обмін науковими кадрами, спільні дослідження у міжнародних колективах спеціалістів;
- Г) немає правильної відповіді.

7. Науковий закон – це елемент науки, що:

- А) відображає особливості предмета, змісту і методу науки;
- Б) є віддзеркаленням об'єктивних властивостей речей і процесів;
- В) є основним вихідним положенням теорії, вчення, науки, світогляду;
- Г) є головним елементом науки і являє собою філософську категорію, що відображає істотні, загальні, необхідні, стійкі, повторювані відношення та залежності між предметами і явищами об'єктивної дійсності, що впливають з їхньої сутності.

8. Що не є складовим елементом науки?

- А) постулат;
- Б) категорія;
- В) закон;
- Г) аналіз і синтез

9. До якої групи економічних наук входить статистика?

- А) Кількісні методи в економіці;
- Б) Економіка підприємства та управління виробництвом;
- В) Світове господарство і міжнародні економічні відносини;
- Г) Механізми регулювання економіки.

10. Вищою науковою організацією України є:

- А) Міністерство освіти і науки України;
- Б) Національна академія наук України;
- В) Вищий навчальний заклад;
- Г) Вища атестаційна комісія України.

11. Який закон визначає засади підготовки наукових і науково-педагогічних працівників у вузі?

- А) Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність»;
- Б) Закон України «Про вищу освіту»;
- В) Закон України «Про інноваційну діяльність»;
- Г) Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».

ТЕМА 2. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК НАУКА

План заняття:

1. Особливості бухгалтерського обліку як науки.
2. Теорії та методологія бухгалтерського обліку.
3. Українські вчені – творці бухгалтерської науки.

Дайте відповіді на питання:

1. Виникнення бухгалтерського обліку та його характеристика.
2. Облікові вимірники.
3. Види господарського обліку.
4. Завдання бухгалтерського обліку і вимоги, що ставляться до нього.
5. Предмет бухгалтерського обліку і його об'єкти.
6. Метод бухгалтерського обліку і його складові.

7. Система рахунків бухгалтерського обліку і подвійний запис.
8. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку.
9. Документація та інвентаризація.
10. Українські науковці з бухгалтерського обліку.

Реферативні виступи:

1. Бухгалтерський облік в системі господарського обліку України.
2. Становлення бухгалтерського обліку як науки в Україні.
3. Бухгалтерський облік у працях провідних вчених-науковців.

Рекомендована література:

[8] 27-35, [9]

Скласти термінологічний словник:

1. Бухгалтерський облік – це ...
2. Оперативний облік – це ...
3. Статистичний облік – це ..
4. Натуральні вимірники – це ...
5. Трудові вимірники – це ...
6. Грошовий вимірник – це ...
7. Документація – це ...
8. Інвентаризація – це ...
9. Оцінка – це ...
10. Калькуляція – це ...
11. Рахунки – це ...
12. Подвійний запис – це ...
13. Баланс – це ...
14. Звітність – це ...

Тестові завдання:

1. Який державний орган здійснює методологічне керівництво бухгалтерським обліком для господарюючих суб'єктів в Україні?
  - А) Держказначейство;
  - Б) Держкомстат;
  - В) Міністерство економіки та європейської інтеграції;
  - Г) Міністерство фінансів.
2. Стандарти бухгалтерського обліку – це:
  - а) документи щодо організації та ведення бухгалтерського обліку, затверджені Державним комітетом із стандартизації та сертифікації;
  - б) нормативні документи, що визначають правила та процедури ведення бухгалтерського обліку та складання звітності;
  - в) загальноприйняті процедури відображення господарських операцій.
3. Основні засади організації та ведення бухгалтерського обліку в Україні визначені:
  - а) законом;
  - б) Національним Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку;
  - в) Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

4. В Україні обов'язковим є ведення:
- а) бухгалтерського обліку;
  - б) виробничого обліку;
  - в) управлінського обліку;
  - г) фінансового обліку
5. Яке поняття є найбільш широким?
- а) бухгалтерського обліку;
  - б) виробничого обліку;
  - в) управлінського обліку;
  - г) фінансового обліку
6. Відкритою для користувачів є інформація:
- а) бухгалтерського обліку;
  - б) виробничого обліку;
  - в) управлінського обліку;
  - г) фінансового обліку
7. Завершальним етапом ведення фінансового обліку є :
- а) запис господарських операцій на рахунки бухгалтерського обліку;
  - б) складання журналів і відомостей до них;
  - в) завершення оформлення Головної книги;
  - г) складання звітності.
8. Для чого призначені активні рахунки?
- а) для обліку господарських засобів і коштів;
  - б) для обліку джерел господарських засобів;
  - в) для обліку розрахунків;
  - г) інший варіант відповіді.
9. Для чого призначені пасивні рахунки?
- а) для обліку витрат на виробництво;
  - б) для обліку господарських процесів;
  - в) для обліку джерел формування господарських засобів.
10. Які рахунки активні відносно балансу?
- 1) Короткострокові векселі видані в національній валюті;
  - 2) Розрахунки за податками;
  - 3) Короткострокові векселі отримані в національній валюті;
  - 4) Фінансові результати;
  - 5) Інші рахунки в банках;
  - 6) Поточні рахунки в іноземній валюті;
  - 7) Паливо.
11. В чому полягає сутність подвійного запису?
- а) одна і та ж операція відображаються за дебетом і кредитом рахунка;
  - б) одна операція відображається за дебетом одного і кредитом іншого рахунка;
  - в) одна операція відображається в подвійній сумі;
  - г) інші варіанти відповіді.
12. В якому випадку кінцеве сальдо пасивного рахунка дорівнює 0?
- а) якщо на протязі місяця на рахунку не відбувався рух;

б) якщо сума початкового сальдо та обороту за кредитом дорівнює обороту за дебетом;

в) якщо оборот за дебетом дорівнює обороту за кредитом;

г) в обліку такого не буває.

13. Схематичне відображення активних рахунків:

а) сальдо Д-т, оборот Д-т – зменшення, оборот К-т – збільшення;

б) сальдо Д-т, оборот Д-т – збільшення, оборот К-т – зменшення;

в) сальдо К-т, оборот Д-т – зменшення, оборот К-т – збільшення;

г) сальдо К-т, оборот Д-т – збільшення, оборот К-т – зменшення.

14. Схематичне відображення пасивних рахунків:

а) сальдо Д-т, оборот Д-т – зменшення, оборот К-т – збільшення;

б) сальдо Д-т, оборот Д-т – збільшення, оборот К-т – зменшення;

в) сальдо К-т, оборот Д-т – зменшення, оборот К-т – збільшення;

г) сальдо К-т, оборот Д-т – збільшення, оборот К-т – зменшення.

15. Що відноситься до власних джерел формування засобів?

а) заборгованість за податками й платежами;

б) кредиторська заборгованість;

в) прибуток;

г) статутний капітал;

д) кредити банків;

16. Як визначається кінцеве сальдо по активному рахунку?

а) дебетове сальдо на початок періоду плюс обороти за кредитом мінус обороти за дебетом рахунку;

б) початкове сальдо за дебетом плюс обороти за дебетом мінус обороти за кредитом;

в) обороти за дебетом плюс початкове сальдо за дебетом мінус обороти за кредитом контррахунку.

17. Як визначити сальдо кінцеве по пасивному рахунку?

а) як різниця між оборотами за дебетом і кредитом рахунку;

б) дебетове сальдо на початок періоду плюс обороти за кредитом мінус обороти за дебетом рахунку;

в) початкове сальдо за кредитом плюс обороти за кредитом мінус обороти за дебетом рахунку.

ТЕМА 3. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

План заняття:

1. Об'єкт та предмет наукового дослідження, їх класифікація.

2. Методи дослідження та їх класифікація.

3. Процес наукового дослідження та його стадії.

Дайте відповіді на запитання:

1. Дайте визначення понять наукове дослідження, “науково-дослідний процес”

2. Що виступає об'єктом та предметом наукового дослідження; як співвідносяться між собою ці поняття?

3. Дайте визначення поняття “фактора” та його вплив на досліджуваний об'єкт.

4. Висвітліть класифікацію об'єктів наукового дослідження.

5. Дайте визначення понять “метод”, “методика” та “методологія”.

6. Розкрийте класифікацію методів наукового дослідження.

7. Охарактеризуйте загально філософські методи пізнання.

8. Розкрийте склад загальних методів досліджень.

9. Дайте характеристику частковим методам.

10. Наведіть приклади застосування методів дослідження, які з них використовує найчастіше при проведенні ваших власних досліджень.

11. Охарактеризуйте процес наукового дослідження

12. Висвітліть основні етапи науково дослідного процесу.

13. Дайте характеристику організаційного етапу.

14. Розкрийте сутність дослідного етапу наукового дослідження.

15. Охарактеризуйте етап узагальнення, апробації і реалізації результатів дослідження.

Реферативні виступи:

1. Планування і раціональна організація праці науковця.

2. Раціональний трудовий режим дослідника і організація робочого місця.

Рекомендована література:

[3], [4] 3-18

Скласти термінологічний словник:

1. Наукове дослідження – це ...

2. Науково-дослідний процес – це ...

3. Об'єкт дослідження – це ...

4. Предмет дослідження – це ...

5. Фактор – це ...

6. Метод – це ...

7. Методика дослідження – це ...

8. Методологія – це ...

9. Загально філософські методи – це ...

10. Загальнонаукові методи – це ...

11. Часткові методи – це ...

12. Апробація – це ...

13. Реалізація результатів дослідження – це ...

Тестові завдання:

1. Наукове дослідження – це

а) робота, у якій сформульовано і обґрунтовано предмет і об'єкт

б) процес цілеспрямованого вивчення певного об'єкта (предмета або явища) використовуючи наукові методи з метою встановлення закономірностей

його виникнення, розвитку і перетворення у практичній діяльності людей;

в) це сукупність організаційних, методичних і технічних прийомів, здійснюваних за допомогою певних процедур;

г) це дії, які конкретизують застосування методичних прийомів дослідження процесу відтворення необхідного продукту, забезпечують виявлення конфліктних ситуацій з метою їх своєчасного усунення та запобігання виникненню у підприємницькій діяльності.

2. Об'єкт наукового дослідження це:

а) те, на що спрямована пізнавальна діяльність дослідника;

б) процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію і обране для дослідження;

в) навколишній матеріальний світ і його відображення в дійсності;

г) всі відповіді вірні.

3. У назві наукового дослідження завжди міститься:

а) предмет і об'єкт дослідження;

б) предмет дослідження;

в) об'єкт дослідження;

г) методи дослідження.

4. Предмет і об'єкт дослідження співвідносяться як:

а) це не сумісні поняття;

б) об'єкт є частиною предмету;

в) предмет є частиною об'єкту;

г) це ідентичні поняття

5. Наукові дослідження поділяються на:

а) емпіричні та теоретичні;

б) емпіричні, теоретичні та прості;

в) прості і складні;

г) об'єктні та предметні.

6. Сукупність способів (операцій) практичного впливу чи теоретичного освоєння об'єктивної дійсності з метою її пізнання – це

а) прийом;

б) фактор;

в) метод;

г) стадія.

7. Емпіричний рівень пізнання включає:

а) описування;

б) вимірювання;

в) порівняння;

г) всі відповіді вірні.

8. Фундаментальним, узагальненим методом пізнання дійсності є:

а) історичний;

б) діалектичний;

в) системний;

г) формалізація.

9. До загальнонаукових методів не відноситься:

а) теоретичні;

- б) часткові;
- в) емпіричні;
- г) емпірико-теоритичні.

10. Емпірико-теоритичні методи включають:

- а) спостереження, вимірювання, порівняння, експеримент;
- б) сходження від абстрактного до конкретного, гіпотетико-дедуктивний, системний методи;
- в) аналіз і синтез, індукція та дедукція, аналогія, моделювання;
- г) гіпотетико-дедуктивний, системний, аналіз і синтез, індукція та дедукція,

11. Методи, що використовують абстрактні уявлення, ідеї, положення, які мають назву:

- а) емпіричні;
- б) загальнонаукові;
- в) емпірико-теоритичні;
- г) теоретичні

12. Методологія – це:

- а) вчення про методи пізнання та перетворення дійсності;
- б) сукупність прийомів, методів та процедур дослідження, що застосовуються в тій чи іншій соціальній галузі знань;
- в) філософське вчення про методи пізнання;
- г) концептуальний виклад мети, змісту, методів дослідження, які забезпечують отримання максимально об'єктивної, точної, систематизованої інформації про процеси та явища.

13. Спостереження, обстеження, вибір критеріїв оцінки, збирання і групування інформації здійснюється на етапі:

- а) вивчення;
- б) організації;
- в) дослідження;
- г) апробації.

14. Сукупність організаційних, методичних і технічних прийомів, які здійснюються за допомогою певних процедур, це:

- а) об'єкт дослідження;
- б) метод дослідження;
- в) наукове дослідження;
- г) науково-дослідний процес.

15. На якому етапі науково-дослідного процесу здійснюється вивчення стану об'єкта дослідження:

- а) організація;
- б) узагальнення;
- в) апробація;
- г) реалізація.

16. Літературний виклад результатів дослідження це:

- а) узагальнення;
- б) дослідження;
- в) апробація;

г) реалізація.

17. Колективне обговорення дослідження, результатом якого є його схвалення, ствердження або визнання є:

- а) узагальнення;
- б) апробація;
- в) дослідження;
- г) реалізація.

18. Виконання досліджень не включає:

- а) доведення гіпотез;
- б) формування висновків;
- в) вивчення стану об'єкта дослідження;
- г) корегування попередніх результатів.

19. Визначення стану об'єкту дослідження і виконання організаційно-методологічної підготовки дослідження належить до:

- а) організаційної стадії;
- б) дослідної стадії;
- в) узагальнення результатів дослідження;
- г) стадії апробації.

20. Створення нової інформації полягає у:

- а) упорядкуванні сукупності елементів арифметичних і логічних операцій, записаних будь-якою вихідною мовою.
- б) визначенні стану об'єкту дослідження і виконання організаційно-методологічної підготовки досліджень;
- в) у проведенні спостережень і виборі оціночних критеріїв, досліджуваних економічних процесів, а також збереженні і групуванні інформації.
- г) виявленні недоробок, які потім усуваються дослідником.

ТЕМА 4. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

План заняття:

1. Загальнонаукові методи дослідження.
2. Методи теоретичних досліджень.
3. Критерії вибору методології дослідження.
4. Конкретно-наукові (емпіричні) методи дослідження.
5. Процедури у наукових дослідженнях.
6. Підходи та критерії вибору методів в економічних дослідженнях.

Дайте відповіді на питання:

1. Висвітліть класифікацію конкретно-наукових (емпіричних) методів дослідження та їх методичні прийоми.
2. Визначіть зміст і застосування органолептичних методичних прийомів у наукових дослідженнях з наведених нижче, і дайте їм обґрунтування:
  - це проведення інвентаризації об'єктів у натурі;

- це контрольні заміри робіт;
- вибіркові і суцільні статистичні спостереження;
- технологічні й хіміко-технологічні дослідження;
- експертизи проектів і кошторисної документації;
- методичні прийоми дотикового характеру, коли дослідження проводиться способом безпосереднього дотику до об'єктів спостереження (інвентаризація, контрольні заміри робіт, статистичні спостереження, технологічні й хіміко-технологічні дослідження, експертизи різних видів).

3. Розкрийте зміст розрахунково-аналітичних методичних прийомів і процедур та застосування їх у наукових дослідженнях.

4. Розкрийте інформаційне моделювання (інформаційний образ), його суть і застосування у наукових дослідженнях.

5. Дайте характеристику економіко-математичних методів і застосування їх у наукових дослідженнях.

6. Дайте визначення поняттю “процедура”.

7. На які за призначенням у застосуванні прийомів дослідження можна поділити процедури?

8. Визначте зміст науково-дослідних процедур та їх застосування, з наведених нижче:

- методичні прийоми наукового дослідження;
- дії науковця в процесі дослідження;
- функції дослідного процесу;
- система методичних дій над об'єктами дослідження, які виконуються з метою пізнання, перетворення або вдосконалення їх процедури;
- це інструментарій застосування науково-методичних прийомів дослідження (організаційні, технологічні, аналітичні, нормативно-правового регулювання, лічильні та ін.).

Реферативні виступи:

1. Напрями і вибір теми наукового дослідження..
2. Роль особистості вченого в науці.
3. Принципи організації праці у науковій діяльності.

Рекомендована література:

[3], [4], [10], [11], [12]

Скласти термінологічний словник:

1. Органолептичні методичні прийоми – це ...
2. Інвентаризація – це ...
3. Контрольні заміри робіт – це ...
4. Вибіркові спостереження - це ...
5. Суцільні спостереження – це ...
6. Технологічні дослідження – це ...
7. Хіміко-технологічні дослідження – це ...
8. Експертизи різних видів – це ...
9. Розрахунково-аналітичні методи - це ...

- 10 . Функціонально-вартісний аналіз – це ...
11. Економічний аналіз – це ...
12. Статистичні розрахунки – це ...
13. Економіка-математичні методи – це ...
14. Документалістика – це ...
- 15 .Інформаційне моделювання - це
16. Дослідження документів – це ...
17. Нормативно-правове регулювання – це ...

Тестові завдання:

1. Узагальнюючи конкретно-наукові методичні прийоми, які застосовуються у різних економічних науках, їх можна об'єднати у такі групи:

- а) органолептичні, розрахунково-аналітичні;
- б) органолептичні, розрахунково-аналітичні, документалістики;
- в) органолептичні, документалістики;
- г) всі відповіді невірні.

2. Вибіркові та суцільні спостереження належать до методичних прийомів:

- а) органолептичних;
- б) розрахунково-аналітичних;
- в) економіко-математичних;
- г) всі відповіді невірні.

3. Метод дослідження об'єкта (виробу, процесу, структури) за його функцією і вартістю, який застосовується при вивченні ефективності використання матеріальних і трудових ресурсів – це:

- а) економічний аналіз; статистичні розрахунки;
- б) функціонально-вартісний аналіз;
- в) економіко-математичні методи.

4. Інформаційна сукупність, яка подає досліджуваний об'єкт у вигляді моделі – це:

- а) інформаційне моделювання;
- б) дослідження документів;
- в) нормативно-правове регулювання;
- г) всі відповіді невірні.

5. Поняття, яке встановлює виконання певних дій, особами праці над предметами праці з метою пізнання, перетворення або вдосконалення їх для досягнення оптимуму – це:

- а) метод;
- б) науково-дослідна процедура;
- в) суб'єкт;
- г) процедура.

6. Система методичних дій на суб'єкти і об'єкти процесу розширеного відтворення необхідного продукту, які здійснюються з метою їх пізнання і удосконалення – це:

- а) метод;

- б) науково-дослідна процедура;
- в) суб'єкт;
- г) процедура.

7. Процедури за призначенням у застосуванні прийомів дослідження можна поділити на:

- а) організаційні та моделюючі;
- б) нормативно-правові, аналітичні та розрахункові;
- в) лічильно-обчислювальні, логічні, порівняльно-зіставлявальні;
- г) всі відповіді вірні.

8. Процедури, які застосовуються при перевірці кількісної характеристики об'єктів дослідження – це:

- а) порівняльно-зіставлявальні;
- б) аналітичні;
- в) лічильно-обчислювальні;
- г) розрахункові.

9. Система правил використання методів, прийомів та способів для проведення будь-якого дослідження – це:

- а) науково-дослідна процедура;
- б) методологія;
- в) методика дослідження;
- г) всі відповіді невірні.

10. Фундаментальним, узагальненим методом пізнання дійсності є:

- а) діалектичний метод;
- б) економіко-математичні методи;
- в) метод спостереження;
- г) метод узагальнення.

ТЕМА 5. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

План заняття:

1. Класифікація інформаційного забезпечення науково-дослідного процесу.
2. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях.
3. Бібліографічні джерела економічної інформації. Поняття автоматизованої системи обробки інформації (АСОІ).
4. Сучасні комп'ютерні технології та Інтернет в економічних дослідженнях.

Дайте відповіді на питання:

1. В чому суть інформаційного забезпечення наукових досліджень?
2. Назвіть класифікацію інформації, яка використовується у наукових дослідженнях?
3. Що таке бібліографія?
4. Яке призначення бібліографії у дослідженнях?
5. Які існують бібліографічні джерела економічної інформації?

6. Назвіть класифікацію бібліографічних джерел економічної інформації?
7. На які види поділяються бібліографічні літературні джерела інформації залежно від цільового призначення?
8. Зміст і призначення інформаційно-пошукових мов бібліографічних фондів?
9. Що таке УДК та ББК?
15. Що таке каталог?
16. Які є основні види каталогів?
17. Хто є суб'єктами інформаційних відносин?
18. Охарактеризуйте поняття автоматичної системи обробки інформації.
19. За якими ознаками можна класифікувати АСОІ?
20. Назвіть основні властивості інформації.
21. Залежно від мети функціонування та завдань, які покладені на АС на етапах збору та змістової обробки даних, які типи АС розрізняють?
22. Які види інтелектуальних АС розрізняють?
23. На які 4 етапи поділяється процес моделювання?
24. В яких розділах сучасної економічної науки вивчаються математичні моделі і методи?
25. За якими ознаками класифікуються економіко-математичні моделі?
26. За якою ознакою економіко-математичні моделі поділяються на статистичні і динамічні?
27. Охарактеризуйте проблеми побудови економіко-математичних моделей.

Реферативні виступи:

1. Самостійна робота магістра в системі навчального процесу.
2. Логіка наукового дослідження.

Рекомендована література:

[1] 27-35, [15]

Скласти термінологічний словник:

1. Інформація – це ...
2. Економічна інформація – це ...
3. Законодавче інформаційне забезпечення – це ...
4. Планове і нормативно-довідкове забезпечення – це ...
5. Договірне забезпечення – це ...
6. Технологічне забезпечення – це ...
7. Організаційно-управлінське забезпечення – це ...
8. Фактографічне забезпечення – це ...
9. Бібліотека – це ...
10. Бібліографія – це ...
11. Праці відомих представників економічної думки – це...
12. Статистичні матеріали – це ...
13. Науково-дослідна література – це ...
14. Навчальна література – це...

15. Науково-популярна література – це ...
16. Практичні посібники – це ...
17. Довідкова література – це ...
18. Індексування – це ...
19. Каталоги – це ...
20. Систематичний каталог – це ...
21. Алфавітний каталог – це ...
22. Автоматизована система обробки інформації (АСОІ) – це ...
23. Інформаційні системи управління підприємствами (АСУП) – це ...
24. Інформаційно-пошукові системи (ІСП) – це ...
25. Інформаційно-довідкова система (ІДС) – це ...
26. Інформаційно-управляючі, або управлінські, системи - це ...
27. Інформаційна система нового покоління – це ...
28. СППР – це ...
29. Штучний інтелект – це ...
30. Internet – це ...

Тестові завдання:

1. Оберіть неправильне твердження. Інформація – це:

- а) одне із загальних понять науки, що означає певні відомості, сукупність якихось даних, знань тощо;
- б) сукупність даних, що містяться на матеріальних носіях і використовуються у процесі прийняття рішень;
- в) може відслідковуватися і подаватися тривалий проміжок часу в хронологічному порядку;
- г) детальна, систематизована подача певного відібраного матеріалу, але без будь-якого аналізу.

2. Вторинні документи:

- а) містять безпосередньо результати наукових досліджень, проектно-конструкторських робіт, виробничої діяльності тощо;
- б) містять відомості фактичного характеру, що є недоречними при виробництві інформаційних продуктів і наданні послуг, необхідних для інформаційного забезпечення;
- в) є результатом аналітико-синтетичної переробки первинних документів, інформують користувачів про наявність та зміст опублікованих і неопублікованих документів;
- г) передають дослівно зміст первинних документів для ознайомлення з результатами спостережень, експериментів, наукових досліджень, без будь-яких змін, висновків, пропозицій, критичних оцінок.

3. У бібліотеках використовують такі види основних каталогів:

- а) каталог книг та каталог періодики;
- б) систематичний і алфавітний;
- в) алфавітний, тематичний та каталог періодики;
- г) алфавітний, хронологічний та тематичний.

4. Розрізняють такі інформаційно-пошукові мови бібліографічних фондів:

- а) ISBN, УДК, ББК;
- б) ISBN, HTTP, FTP;
- в) УДК, ББК;
- г) HTTP, FTP, IP, TCP.

5. Усі галузі знань, відповідно до УДК поділені на:

- а) 5 основних класів;
- б) 21 відділ;
- в) 10 відділів;
- г) 10 основних розділів.

6. Які існують типи інформаційно-пошукових мов:

- а) універсальна десяткова класифікація(УДК).
- б) бібліотечно-бібліографічна класифікація(ББК).
- в) жодна з відповідей не вірна
- г) вірні варіанти а) і б).

7. Що лежить в основі індексів УДК?

- А) інформаційно – пошукова система
- Б) принцип десяткових дробів
- В) всі вище зазначені відповіді вірні
- Г) децимальна система

8. Модель у загальному розумінні – це:

а) специфічний об'єкт, що створюється в матеріальній, знаковій або концептуальній формі з метою одержання інформації про властивості, характеристики, взаємозв'язки об'єкта-оригінала довільної природи, що є суттєвими для задачі чи проблеми, яку розв'язує суб'єкт;

б) нове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень і зафіксоване на носіях наукової інформації у формі звіту, наукової праці, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідницьку роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття тощо;

в) пояснення явищ, процесів без проміжної аргументації, без усвідомлення всієї сукупності зв'язків, на основі яких робиться висновок;

г) фрагмент дійсності (предмет, являє, процес), на який спрямовано практичну або пізнавальну діяльність суб'єкта.

9. Що є основою інформаційно-пошукового апарату бібліотек:

- а) відомості.
- б) каталоги.
- в) збірники.
- г) браузері

10. На які види поділяються бібліографічні літературні джерела економічної інформації:

а) науково-дослідна література, навчальна література, науково-популярна література.

б) статистичні матеріали, практичні посібники.

в) праці відомих представників економічної думки, довідкова література.

г) усі вище перелічені варіанти вірні.

11. Інтернет – це:

а) всесвітня (глобальна) інформаційна мережа, яка з'єднує мільйони комп'ютерів (серверів) з метою спільного використання інформаційних ресурсів

б) сукупність інформаційних матеріалів

в) набір даних, систематизованих за певними ознаками

г) цілеспрямований добір відповідних інформативних показників

12. Моделювання – це:

а) створення та дослідження моделі процесів чи явищ

б) аналіз числових значень узагальнюючих характеристик сукупності

в) перевірка гіпотез за допомогою різних статистичних методів

г) немає правильної відповіді

13. Суб'єктами інформаційних відносин є:

а) фізичні та юридичні особи

б) держава

в) громадські чи комерційні організації

г) всі відповіді вірні

14. Автоматизовані системи державні, територіальні (регіональні), галузеві, об'єднань, підприємств або установ, технологічних процесів поділяються за ознакою:

а) За рівнем автоматизації процесів управління

б) За рівнем або сферою діяльності

в) За ступенем інтеграції функцій

г) За ступенем централізації обробки інформації

15. Системи що за результатами пошуку обчислюють значення арифметичних функцій є:

а) Інформаційно-пошукові системи

б) Інформаційно-управляючі, або управлінські, системи

в) Інформаційно-довідкові системи

г) Немає правильної відповіді

16. До інформаційних систем нового покоління належать:

а) Інформаційно-пошукові системи

б) Інформаційно-управляючі, або управлінські, системи

в) Інформаційно-довідкові системи

г) Немає правильної відповіді

17. В економіці України найпоширенішими є:

а) інтелектуальні інформаційно-пошукові системи

б) розрахунково-логічні системи

в) експертні системи

г) немає правильної відповіді

18. Властивість системи (середовища, засобів і технології її обробки), в якій циркулює інформація, що характеризується здатністю забезпечувати своєчасний безперешкодний доступ суб'єктів до зацікавленої інформації є:

а) доступність інформації

б) цілісність інформації

в) конфіденційність інформації

г) немає правильної відповіді

19. Властивість інформації, що вказує на необхідність введення обмежень на коло суб'єктів, що мають доступ до даної інформації є:

а) доступність інформації

б) цілісність інформації

в) конфіденційність інформації

г) немає правильної відповіді

20. Розділ економічної науки, що вивчає кількісні закономірності в економіці за допомогою кореляційно-регресійного аналізу є:

а) економетрика

б) математика

в) математична економіка

г) статистика

ТЕМА 6. ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

План заняття:

1. Способи оприлюднення та апробації наукових результатів.
2. Порядок проведення наукових конференцій, симпозіумів, семінарів.

Дайте відповіді на питання:

1. Дайте визначення терміну апробація.
2. Які основні способи апробації наукових результатів?
3. Що належить до опублікованих праць, які додатково відображають наукові результати дисертації?
4. За яких умов спеціалізовані вчені ради зобов'язані приймати до захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук у вигляді опублікованої монографії?
5. За яких умов спеціалізовані вчені ради зобов'язані приймати до захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук ?
6. За яких умов спеціалізовані вчені ради зобов'язані приймати до захисту дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук?
7. За яких умов наукові фахові журнали та інші періодичні наукові фахові видання можуть бути включені до переліків наукових фахових видань, що затверджує ВАК України?
8. Дайте визначення науковій конференції, семінару та симпозіуму.
9. Які основні етапи проведення наукових конференцій, симпозіумів, семінарів?
10. Охарактеризуйте кожен з етапів.
11. Що таке оргкомітет конференції?
12. Що зазначається в програмі конференції?
13. Яка інформація повинна міститися в регламенті конференції?

Реферативні виступи:

1. Система планування та організація підготовки магістрів у ВНЗ.
2. Економіко-статистичні методи в наукових дослідженнях.

Рекомендована література:

[3], [4], [10], [11], [17]

Скласти термінологічний словник:

1. Науковий результат - це ...
2. Оприлюднення наукових результатів – це ...
3. Апробація наукових результатів - це ...
4. Наукова конференція – це ...
5. Симпозіум - це ...
6. Семінар – це ...

Тестові завдання:

1. Апробація –це:

- а)Метод оцінки якості виконаної роботи на основі вивчення, аналізу та обстеження;
- б) Впровадження у практику результатів дослідження;
- в)Виконання досліджень;
- г)Створення нової інформаційної бази.

2. Мінімальну кількість та обсяг публікацій, які розкривають основний зміст докторських і кандидатських дисертацій, визначає :

- а)ВАК;
- б)Аспірант;
- в)Докторант;
- г)Опонент.

3. Спеціалізовані вчені ради зобов'язані приймати до захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук у вигляді опублікованої монографії, якщо тираж:

- а)не менше 400 примірників;
- б)не менше 200 примірників;
- в)не менше 100 примірників;
- г)не менше 300 примірників.

4. Спеціалізовані вчені ради зобов'язані приймати до захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук за наявності:

- а)не менше 20 публікацій;
- б)не менше 30 публікацій;
- в)не менше 40 публікацій;
- г)не менше 50 публікацій.

5. Скільки статей може бути опубліковано у електронних наукових фахових виданнях для дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук?

- а) не більше 10 статей;
- б) не більше 5 статей;
- в)не більше 3 статей;

г) не більше 2 статей.

6. Визначення доцільності проведення наукових і науково-технічних нарад, конференцій, з'їздів, симпозіумів і семінарів покладається на

- а) державу;
- б) установи, які їх організують і здійснюють фінансування;
- в) Верховну Раду України;
- г) ВАК України.

7. Що здійснюється на першому етапі проведення наукових конференцій, симпозіумів, семінарів?

- а) Визначення доповідачів та учасників;
- б) Створення оргкомітету;
- в) Культурна програма;
- г) Визначення теми.

8. Що здійснюється на другому етапі проведення наукових конференцій, симпозіумів, семінарів?

- а) Визначення доповідачів та учасників;
- б) Створення оргкомітету;
- в) Культурна програма;
- г) Визначення теми.

9. Що здійснюється на третьому етапі проведення наукових конференцій, симпозіумів, семінарів?

- а) Визначення доповідачів та учасників;
- б) Створення оргкомітету;
- в) Культурна програма;
- г) Визначення теми.

10. В регламенті роботи конференції зазначається:

- а) Тривалість доповіді;
- б) Тривалість виступів;
- в) Тривалість участі у дискусіях;
- г) Все перераховане вище.

11. В програмі конференції зазначається:

- а) Тривалість виступу;
- б) Тривалість участі у дискусіях;
- в) Тема виступу;
- г) Все перераховане вище.

12. В програмі конференції, крім теми виступу зазначається:

- а) Тривалість виступу;
- б) Тривалість участі у дискусіях;
- в) Доповідач;
- г) Культурна програма.

14. Хто входить до складу оргкомітету конференції?

- а) Голова оргкомітету;
- б) Заступник голови оргкомітету;
- в) Члени оргкомітету;
- г) Всі перераховані вище.

15. Конференції, симпозіуми, семінари, форуми за статусом можуть бути:

а) міжнародні, всеукраїнські, міжвузівські, внутрішньо вузівські;
б) міжвузівські, внутрішньо вузівські; в) міжнародні, всеукраїнські; г) Немає правильної відповіді.

16. Конференції, симпозіуми, семінари називаються міжнародними, якщо:

а) 50% учасників запрошені з інших країн;
б) 60% учасників запрошені з інших країн;
в) Є учасники запрошені з інших країн;
г) Немає правильної відповіді.

17. Наукова конференція – це:

а) нарада фахівців однієї або кількох країн з певних наукових питань;
б) один з основних видів навчально-практичних занять членів наукових гуртків; в) збори, нарада наукових та інших організацій для обговорення певних проблем і питань;
г) Немає правильної відповіді.

18. Семінар – це :

а) нарада фахівців однієї або кількох країн з певних наукових питань;
б) один з основних видів навчально-практичних занять членів наукових гуртків;
в) збори, нарада наукових та інших організацій для обговорення певних проблем і питань;
г) Немає правильної відповіді.

19. Симпозіум – це:

а) нарада фахівців однієї або кількох країн з певних наукових питань;
б) один з основних видів навчально-практичних занять членів наукових гуртків; в) збори, нарада наукових та інших організацій для обговорення певних проблем і питань;
г) Немає правильної відповіді.

20. Розповсюдження інформації, пов'язаної з проведенням республіканських, міжреспубліканських та міжнародних наукових заходів, здійснює:

а) республіканське інформаційне об'єднання "УкрНТІ";
б) ВАК;
в) КМУ;
г) Аспірант.

21. Науковий результат — це:

а) нове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях наукової інформації;
б) публічне схвалення та оцінка, ствердження та визнання;
в) літературний виклад результатів;
г) Всі відповіді правильні.

Перелік питань підсумкового контролю з дисципліни

«Наукові дослідження в бухгалтерському обліку»

1. Визначення змісту науки залежно від ролей, які вона виконує в суспільстві.
2. Функції науки.
3. Визначення наукової діяльності та її форми.
4. Напрямки наукової інтеграції України у світове співтовариство в умовах глобалізації науки.
5. Форми міжнародного наукового співробітництва.
6. Визначення змісту понять: науковий закон, науковий факт, категорія, принцип, постулат, правило, теорія?
7. Діюча в Україні класифікація наук, затверджена ВАК.
8. Характеристика організації наукової діяльності в Україні.
9. Законодавчо-нормативні акти, що регулюють наукову діяльність в Україні.
10. Визначення понять наукове дослідження, “науково-дослідний процес”.
11. Об’єкт та предмет наукового дослідження.
12. Визначення поняття “фактора” та його вплив на досліджуваний об’єкт.
13. Класифікація об’єктів наукового дослідження.
14. Визначення понять “метод”, “методика” та “методологія”.
15. Класифікація методів наукового дослідження.
16. Характеристика методів пізнання.
17. Склад загальнонаукових методів досліджень.
18. Характеристика часткових методів.
19. Характеристика процесу наукового дослідження.
20. Основні етапи науково-дослідного процесу.
21. Характеристика організаційного етапу.
22. Характеристика дослідного етапу наукового дослідження.
23. Характеристика етапу узагальнення, апробації та реалізації результатів дослідження.
24. Суть загальнонаукового методу аналогії?
25. Умови при яких гіпотеза перетворюється на наукову теорію.
26. Стадії розвитку гіпотези та їх характеристика.
27. Зміст емпіричних методів та застосування їх у наукових дослідженнях.
28. Переваги методу формалізації.
29. Зміст поняття „методика дослідження теми”.
30. Основні складові структури методики досліджень теми та їх характеристика.
31. Зміст і застосування органолептичних методичних прийомів у наукових дослідженнях.
32. Зміст розрахунково-аналітичних методичних прийомів і процедур та застосування їх у наукових дослідженнях.

- 33.Інформаційне моделювання (інформаційний образ), його суть і застосування у наукових дослідженнях.
- 34.Характеристика економіко-математичних методів і застосування їх у наукових дослідженнях.
- 35.Визначення поняттю “процедура”.
- 36.Зміст науково-дослідних процедур та їх застосування.
- 37.Визначення науки, її змісту та об’єкту.
- 38.Складові системи економічних наук.
- 39.Предмет дослідження системи економічних наук.
- 40.Діюча в Україні класифікацію наук, затверджену ВАК.
- 41.Основні напрямки економічних досліджень.
- 42.Сутність та значення наукової проблеми.
- 43.Послідовність висунення наукової проблеми
- 44.Основні визначення поняття «наукова проблема».
- 45.Основні ознаки, які виділяють наукову проблему від наукової теми.
- 46.Сутність процесу постановки наукової проблеми.
- 47.Основні об’єктивні та суб’єктивні фактори, які впливають на вибір наукової проблеми.
- 48.Основні принципи вибору наукової проблеми.
- 49.Критерії та принципи, які висуваються до вибору наукової теми.
- 50.Суть інформаційного забезпечення наукових досліджень.
- 51.Класифікація інформації, яка використовується у наукових дослідженнях.
- 52.Призначення бібліографії у дослідженнях.
- 53.Класифікація бібліографічних джерел економічної інформації.
- 54.Види бібліографічних літературних джерел інформації залежно від цільового призначення.
- 55.Зміст і призначення інформаційно-пошукових мов бібліографічних фондів.
- 56.Поняття УДК, ББК та каталогів.
- 57.Поняття автоматичної системи обробки інформації.
- 58.Основні властивості інформації.
- 59.Проблеми побудови економіко-математичних моделей.
- 60.Визначення терміну апробація.
- 61.Основні способи апробації наукових результатів.
- 62.Визначення наукової конференції, семінару та симпозіуму.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

з дисципліни

“Наукові дослідження в бухгалтерському обліку”

НАВЧАЛЬНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Наукові дослідження в бухгалтерському обліку» для магістрів спеціальності 071 “Облік і оподаткування” // Укладач: к.е.н, проф. Білоус О.С. — Тернопіль: ТНТУ, 2019. – 75с.
2. Методичні вказівки і завдання для практичних занять з дисципліни “Наукові дослідження в бухгалтерському обліку ” для магістрів спеціальності 071 “Облік і оподаткування” // Укладач: к.е.н, проф. Білоус О.С. — Тернопіль: ТНТУ, 2019. – 32 с.
3. Методичні вказівки і завдання для виконання самостійної роботи з дисципліни “Наукові дослідження в бухгалтерському обліку ” для магістрів спеціальності 071 “Облік і оподаткування” // Укладач: к.е.н, проф. Білоус О.С. — Тернопіль: ТНТУ, 2019.- 31 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Бірта Г. Методологія і організація наукових досліджень / Бірта Г., Бургу Ю.. - К.: ЦУЛ, 2014. - 142с.
2. Власенко Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник / Власенко Л. , А. Ладанюк, В. Кишенько.. - К.: Ліра-К, 2018. - 352с.
3. Євтушенко М. Ю. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. / Євтушенко М.Ю., Хижняк М.І. - К.: ЦУЛ, 2019. - 350с.
4. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / [А.М. Єріна, В.Б. Захожай, Д.Л. Єрін]-К.:ЦУЛ,2004 .-212 с. – (В наявності у бібліотеці ТНТУ)
5. Колісниченко Е.В. Основи наукових досліджень / Колісниченко Е.В. – Суми: Сумський державний університет, 2012. – 83с.
6. Конверський А.Є. Організація та методологія наукових досліджень: навчальний посібник / А.Є. Конверський.-К.:ЦУЛ,2010 .-350 с. – (В наявності у бібліотеці ТНТУ)
7. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень / Конверський А.. - К.: ЦУЛ, 2016. - 352с.
8. Корягін М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник / Корягін М.. - Харків: Алерта, 2014. - 622 с.
9. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навч. посібник / О. В. Крушельницька. - К.: Кондор, 2006.- 206с. – (В наявності у бібліотеці ТНТУ)
10. Макогон Ю. В. Основи наукових досліджень в економіці: навч. посіб./ Ю. В.Макогон, В. В.Пилипенко.- [2-ге вид.]. - Донецьк: Альфа-прес, 2007.- 144с. – (В наявності у бібліотеці ТНТУ)

11. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посібник / І. С. П'ятницька-Позднякова. - К., 2003. - 116 с. – (В наявності у бібліотеці ТНТУ)
12. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень [Текст] : навч. посібник / В. І. Романчиков. - К. : Центр учбової літератури, 2007. - 255 с. – (В наявності у бібліотеці ТНТУ)
13. Соловйов С. М. Основи наукових досліджень [Текст] : навч. посібник / С. М. Соловйов. - К. : Центр учбової літератури, 2007. - 175 с. – (В наявності у бібліотеці ТНТУ)
14. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень [Текст] : підручник / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. - [2-ге вид., переробл. і доповн.]. - К. : Знання, 2007. - 318 с. – (В наявності у бібліотеці ТНТУ)
15. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. - [6-те вид., переробл. і доповн.]. - К. : Знання, 2008. - 310 с. – (В наявності у бібліотеці ТНТУ)

Допоміжна:

1. Бенько М. М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку : монографія / М. М. Бенько - К. : КНТЕУ, 2010. - с. 336.
2. Библиографическая запись [Текст] : Основные стандарты / сост. А. А. Джиги [и др.] ; Рос. кн. палата. — М. : [б. и.], 2006. — С. 93—127.
3. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання [Текст] : (ГОСТ 7.1—2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. — Чинний з 2007—07—01. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — III, III, 47 с. ; 29 см. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).
4. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: Підручник / М. Т. Білуха. — К. : АБУ, 2002. — 480 с.
5. Бухгалтерський облік: збірник систематизованого законодавства [уклад. Я. Кавторєв]. — [вид. 11-е, переробл. і доп.]. — Х. : Фактор, 2007. — 672 с.
6. Вовканич С. Активізація наукової діяльності молоді в системі інноваційного розвитку [Текст] / С. Вовканич, О. Риндзак ; НАН України, Ін-т регіон. дослідж. — Л. : ІРД НАН України, 2006. — 184 с.
7. Довідник здобувача наукового ступеня [Текст] : зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищ. кваліфікації / [упорядкув. Ю.І. Цеков] ; за ред. Р.В. Бойка. — 3-тє вид., виправл. та доповн. — К. : Ред. «Бюл. Вищ. атестат. коміс. України»: Толока, 2006. — 72 с.
8. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посіб.; за ред. А.А. Мазаракі. - К. : КНТЕУ, 2010. — 280 с.
9. Каліцький Б. А. Прикладне наукознавство [Текст] / Б. А. Каліцький ; НАН України, Центр дослідж. наук.-техн. потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва. — К. : Фенікс, 2007. — 464 с.

10. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: Навч. посібник/ В. В.Ковальчук, Л. М.Моїсєєв. - [2-ге вид., перероб. і доп.]. - К. : Вид. Дім "Професіонал", 2004.- 208с.
11. Кузнецова С. А. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посібник / С. А. Кузнецова / Таврійський держ. агротехнологічний ун-т. – Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2008. – 230 с.
12. Кушнарєнко Н. М. Наукова обробка документів: Підручник / Н. М. Кушнарєнко, В. К. Удалова. - [4-те вид., перероб. і доп.]. - К. : Знання, 2006. - 331 с. - (Вища освіта ХХІ століття).
13. Малюга Н. М. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних заходів. / Н. М. Малюга; за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 476 с.
14. Ніколаєнко С. М. Наукові дослідження в університетах – визначальний чинник зростання якості освіти [Текст] / С. М. Ніколаєнко. – К. : Прок-Бізнес, 2007. – 175 с.
15. Оформлення результатів наукових досліджень в бухгалтерському обліку. Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Сост. Краснов О. М., Гришко Н. В., Рогозян Л. Є. – Алчевськ: ДонДТУ, 2005. – 60 с.
16. Переліки та форми документів, які використовуються при атестації наукових та науково-педагогічних працівників [Текст] / Бюл. ВАК України. – 2007. – № 6. – С. 2-48.
17. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень: Підручник / М. І. Пилипчук, А. С. Григор'єв, В. В. Шостак. - К.: Знання, 2007. - 270 с.
18. Приклади оформлення бібліографічного опису // Бюлетень ВАК України, №3, 2008 (Форма 23, С. 9–13).
19. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень: конспект лекцій; посібник / А. С. Філіпенко. - К. : Академвидав, 2004.- 208с.- (Альма Матер).
20. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Г. С. Цехмістрова. - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003.- 240 с.
21. Чижевська Л. В. Бухгалтерський облік: розвиток методології, професійне навчання: Монографія / Л. В. Чижевська. – Житомир: ЖДТУ, 2006. – 304 с.
22. Шайкан А. В. Бухгалтерський облік у прийнятті управлінських стратегічних рішень: монографія / А. В. Шайкан. – К. : КНЕУ, 2009. – 304 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Стан і перспективи науки в Україні // <https://ua.112.ua/mnenie/chomu-ukrainska-nauka-dosi-ne-mozhe-vybratysia-z-iamy-481954.html>
2. Чому українська наука досі не може вибратися з ями <https://i-soc.com.ua/ua/news/stan-i-perspektivi-nauki-v-ukraini-za-danimi-sociologichnih-doslidzhen.-naukova-dopovid-t.o.-petrushinoi>